

Kdo je državo vrgel s tečajev

Darijan Košir

Neverjetno, kakšen arsenal najtežjega političnega orožja se je pred nami zgostil v rekordno kratkem času: noveletna koalicijska kriza v luči odstopa okoljskega ministra in vodje ene od vladnih strank; skorajda sočasni interpelaciji zoper vladna ministra zaradi zgodbe z bulmastifi, ki bo šla v zgodovino kot ena največjih slovenskih afer vseh časov; ustanovitve raznih parlamentarnih preiskovalnih komisij in sklicev izrednih sej drugih komisij ali celotnega parlamenta sploh ne bomo naštevali; pa najnovejši poziv ene od domnevnih starosti slovenske politike k rekonstrukciji vlade in celo k zamenjavi prvega ministra; popjutrišnjem pa se začne še razprava o ustavni obtožbi zoper najvišjo avtoriteto, predsednika države. Vse to v mesecu, dve, v času torej, ko smo v podjetjih s precejšnjo grozo ugotovili, da posledice gospodarske krize ne poenjujejo, ampak se še trdovratno krepijo in utrjujejo. Vse močnejši gospodarski krizi se je torej pridružil svojevrsten moralni zlom slovenske politike – ne celotne, večine pa zagotovo.

Verjetno nas čaka najtežja pomlad, kar jih pomnimo. Gospodarstvo je še vedno na meji dvomestnega upadanja rasti, število delovnih mest se krči, celo dobronamerni ukrepi, kot je zvišanje minimalne plače, bodo udarili po tistih z najnižjo dodano vrednostjo ... Napovedi o 140.000 brezposelnih do konca leta krepijo stisko pri ljudeh, nikjer ni zaznati op-

timizma, vsi indeksi, tako poslovni kot človeški, so obrnjeni navzdol.

In na tem mestu v življenje prestrašenih državljanov vstopi še politika v svoji najslabši obliki. Krivda za njen moralni zlom pa ni enakomerno razdeljena, ne znotraj vladajoče koalicije ne po ločnici koalicija–opozicija.

Vladajoči koaliciji lahko h kupu doslej že večkrat izrečenih in zapisanih očitkov – počasno, nezadostno in preveč kompromisarsko delovanje, zlasti pri kriznih ukrepih, pretirana samodestrukcija in notranja nesoglasja ter afere ... – dodatno pripišemo še dva nova: premier Pahor je po našem mnenju preslabo ocenil politično in družbeno razpoloženje ob izbruhu afere z bulmastifi, saj bi že ponujeni, kaj šele sprejeti odstop kmetijskega ministra Pogačnika umiril strasti; tako pa je trmasto vztrajanje na položaju sprovciralo enako vztrajno brskanje po nepravilnostih, kjer smo prišli do doslej neslutnih globin. Ministrica Kresalova pa je ob tej aferi, ne da bi se poskušala prepričljivo distancirati, postala kolektoralna žrtev osebne povezave z »njeno« odvetniško pisarno, pri kateri se je razkrila ambicija po obvladovanju širše družbene mreže.

A če vladi posamezne napake in napačne presoje smemo odpustiti glede na to, da deluje v doslej najhujših ekonomskih razmerah po osamosvojitvi (in še kdaj prej) ter da je v ekonomskem kaosu in nepredvidljivih okoliščinah težko komur koli biti pameten, pa je teže dojeti opozicijo. Razumemo sicer njeno načelno politično izhodišče: če je nasprotnik v (objektivnih) težavah, mu je treba dodatno otežiti delo, pač kolikor slabše zanje, bolje za nas. A takšni razmisleki so relativno smiselni le v normalnih družbeno-ekonomskih razmerah; v času strahu državljanov za najbolj primarne potrebe (službe, družinske proračuna-

ne ...) pa takšna opozicija hitro zdrсне ne samo v vode nekonstruktivnega, ampak tudi rušilnega, uničujočega, cunamijsko katastrofičnega. Tu se Janez Janša kot vodja opozicije ne more (več) oprati krivde.

Mož mora biti, kot bi rekel znani psihiater, v hudi duševni stiski; zapisi, kot je tisti o Bogu, ki da ga ni, so prej stvar psihoanalitike kot politične analitike, bi dodal znani kolumnist. Že obračunavanje s časopisom, ki ga držite v rokah, je na spletni strani SDS prevzelo primat nad drugimi temami. Ali ga v to stisko potiska razvoj (tudi novinarski, prav po zaslugi našega časopisa) afere Patria ali kak drug problem, bo pokazal čas; nikakor ne bi po poldrugem letu mandata levosredinske vlade uporabil takšnega arsenala političnega orožja proti njej, če ne bi bilo nekaj »zadaj«. Res se sposobnost Janševega strateškega in taktičnega razmišljanja večkrat precenjuje, spet pa ni tako naiven, da bi verjel, da lahko danes po načelu »čim slabše za državo, toliko bolje za našo stranko« ponovno in kmalu prevzame oblast.

Razpoloženje v Sloveniji je trenutno tako močno obremenjeno in politično »onesnaženo«, da bi potrebovali ne rahlo »odšotnega« Nika Kavčiča, ampak prej – kot Španija v začetku osemdesetih let – kakšnega Juana Carlosa, avtoriteto skratka, ki bi v norih trenutkih prepričljivo stopila pred narod, strnila vladajoče in »osvojila« ljudske vrste, s tem umirila »prevratnike« v parlamentu in državi omogočila pobeg iz krize ter posledični razcvet. Če te kraljevske avtoritete in njenih dejanj ne bomo našli v institucionalnih vrstah – predsednik Türk, premier Pahor, oba skupaj, kdo tretji ali peti –, se lahko strinjamo, da nam lahko pomaga samo še Bog, če obstaja. ☸